

Sprawozdanie

komisji administracyjnej o projektach Wydziału krajowego dotyczących :

- a. organizacyi zarządu dróg krajowych,**
- b. administracyi dróg publicznych nie-eraryalnych,**
- c. etatu służby przy drogach krajowych.**

Wysoki Sejmie!

Komisya administracyjna, w wykonaniu polecenia udzielonego jej w dniu 25. z. m., rozpoznawszy projektu Wydziału krajowego przedłożone w sprawach: a) organizacyi zarządu dróg krajowych, b) administracyi dróg publicznych nie-eraryalnych, c) etatu służby przy drogach krajowych, i poczyniwszy w nich zmiany, które się jej stosownemi zdawały, uprasza by Wysoki Sejm gałęź tę służby krajowej uchwałą swą ostatecznie unormować raczył.

Proponowane zmiany, pomijając niektóre mniejszej wagi, odnoszą się do następujących ustępów tych projektów:

a) Co do organizacyi zarządu dróg krajowych :

W §. 3. przy określeniu kompetencyi Wydziałów powiatowych do wykonywania zarządu dróg krajowych, podniesiono, że takowa w myśl postanowień ustawy drogowej służyć im może nie z mocy prawa samego, lecz z mocy delegacyi, i tylko w granicach aktu delegacyjnym określonych, gdy nadto Wydział krajowy uprawnionym jest do zupełnego pominięcia Wydziałów powiatowych przy zarządzie drogami krajowemi, wyjaśniono, że w takim wypadku atrybucye Wydziałów powiatowych przechodzą na organa inne.

W §§. 4 i 5. nchyłono obowiązek na inspektorów włożony, współdziałania przy zarządzie dróg krajowych, ograniczając ich obowiązki jedynie do zabezpieczenia kontroli publicznej, zarazem przy wyborze inspektorów postawiono Wydział krajowy w położeniu od zdania Wydziałów powiatowych niezawisłejszym.

W §§. 7. i 8. włożono na inżynierów powiatowych szczegółowy obowiązek utrzymywania stałej kontroli nad wszelkiemi czynnościami nadzorców drogowych, i tym celem zastrzeżono dla Wydziału krajowego, prawo oznaczenia miejsca zamieszkania inżynierów powiatowych — bez względu czyli miejsce to wyznaczonem będzie w mieście powiatowem, lub inaczej.

W §. 9. dodany ustęp ostatni ma na celu utrzymywanie Wydziałów powiatowych w ewidencyi wszystkich bez wyjątku czynności w sprawie drogi przedsięwziętych.

W §. 10. uzupełniono brakujące postanowienie, komu właściwie służy prawo mianowania nadzorców drogowych.

W §. 19. zmieniono zasadę co do ilości drożników ustanowić się mających na każdej mili, odpowiednio do zażądaney etatem liczby ich dla ogólnej długości dróg krajowych.

B. Co do administracyi dróg publicznych nie-eraryalnych:

W §. 5. oznaczono maximum wynagrodzenia mogącego być wymaganem przez inżynierów Wydziału krajowego za pracę podjętą dla dróg powiatowych.

W §. 10. upoważniono Wydział krajowy do zarządzenia robót na rachunek własny funduszu krajowego (regie) także wtedy, jeżeli roboty te są pomniejszej natury, to jest jeżeli koszt ich ogólnej sumy 50 złr. w. a. w ciągu jednego roku nie przenosi.

W §. 23 zalecono nie stosować ceny robocizny i materiałów w jednym punkcie powiatu istniejącej, do wszystkich miejscowości w tymże powiecie położonych.

W tymże §. 23. i w §. 24. uporządkowano peryodyczne składanie Wydziałowi krajowemu wykazów i relacyj dotyczących się dróg krajowych, według terminów już w projekcie wskazanych; — zaś punkt 5. §. 23. dotyczący się relacji o śmierci inżyniera lub nadzorcy, zamieszczono pod osobną literą d), jako przedmiot wymagający bezzwłocznego doniesienia.

W § 29. uznano za dostateczne, aby sprawozdania ogólne inspektorów o stanie drogi, tylko corocznie składanymi były, niemniej uznano w tej mierze odpowiedniejszym, jako regułę, znoszenie się inspektorów z Wydziałami powiatowymi.

W §. 30. postanowiono wyjątek na wypadek nagłości co do obowiązkowego znoszenia się nadzorców z inżynierami powiatowymi.

W §. 44. przyznano nadzorcom drogowym prawo wymierzania kar pomniejszych na drożników, w pierwszej instancji.

W §. 45. zniesiono włożony na nadzorców drogowych obowiązek pieszego zwiedzania drogi, z powodu że §fem 6. etatu przyznano im wynagrodzenie za utrzymanie konia.

C. Co do etatu służby na drogach krajowych:

W § 6. wynagrodzenie ryczałtowe na konia w kwocie 80 złr., dla obwodów zachodnich uznano za niedostateczne.

Gdy przedłożenie niniejsze nie przekracza zresztą nigdzie granic nstawą drogową z dnia 18. sierpnia 1866. określonych, i jest tylko rozwinięciem tejże ustawy dla wewnętrznego użytku władz krajowych, przeto uchwała wysokiej Izby ostatecznem będzie przedmiotu tego załatwieniem.

Lwów dnia 9. września 1868.

Przewodniczący:
H. Wodzicki wł. r.

Sprawozdawca:
Badeni wł. r.

Organizacya zarządu dróg krajowych.

§. 1.

Organa zarządu dróg krajowych.

Wydział krajowy prowadzi zarząd ekonomiczny i techniczny dróg krajowych (§. 24. ustawy drogowej z dnia 18. sierpnia 1866. Dz. Ust. i Roz. r. 1866. cz. VII.) za pomocą następujących organów:

- a) swego oddziału budowniczego,
- b) wydziałów powiatowych,
- c) inspektorów drogowych,
- d) inżynierów powiatowych,
- e) nadzorców drogowych,
- f) drożników.

§. 2.

a. Oddział budowniczy Wydziału krajowego.

Wydział krajowy używa swego oddziału budowniczego w sprawach drogowych do wszystkich czynności wymagających specjalnych technicznych wiadomości.

Do takich należą w szczególności:

- a) pomiary wszelkiego rodzaju,
- b) wypracowania, zbadania i poprawy planów budownicznych, obliczeń potrzeb materiałów (przedmiotów), kosztorysów itd.
- c) nadzór i fachowa kontrola nad wykonaniem budowli,
- d) sprawdzenie rachunków pod względem technicznym,
- e) odbiór wykonanych robót (kollaudacya) i zbadania aktu kollaudacyjnego,
- f) nadzór nad stanem istniejących budowli krajowych,
- g) utrzymanie ewidencji środków komunikacyjnych w kraju.

§. 3.

b. Wydziały powiatowe.

Wydział powiatowy wykonywa powierzony mu zarząd pewnej przestrzeni dróg krajowych (§. 27. ustępu 3. Ust. drog.) pod zwierzchnim kierunkiem Wydziału krajowego i w granicach aktem delegacyjnym oznaczonych.

Wydziałowi krajowemu służy takie prawo mianowania do wykonywania powyższego zarządu organów innych, które wtedy wchodzi w atrybucye wydziałów powiatowych.

§. 4.

Wydział powiatowy używa do zarządu dróg krajowych inżynierów, nadzorców drogowych i drożników.

§. 5.

c. Inspektorowie drogowi.

Wydział krajowy w celu zabezpieczenia kontroli publicznej nad drogami krajowemi, mianować będzie dla tychże dróg bezpłatnych inspektorów, a to po zasięgnięciu zdania wydziału powiatowego z pomiędzy obywateli zaufania godnych i w pobliżu drogi krajowej stale zamieszkałych.

§. 6.

Na dłuższej przestrzeni jednej i tej samej drogi krajowej może być stosownie do potrzeby dwóch lub więcej inspektorów.

d Inżynierowie powiatowi.

§. 7.

Inżynierowi powiatowi mianowani przez Wydział krajowy, nadzorują drogi krajowe pod względem technicznym i administracyjnym w przydzielonych sobie powiatach i kierują onych budową. W wykonaniu nadzoru tego utrzymywać będą stałą kontrolę nad wszelkimi czynnościami poręczonymi przydzielonym sobie nadzorcóm drogowym.

§. 8.

Każdemu inżynierowi powiatowemu przydzieloną będzie najmniej 20 milowa przestrzeń drogi krajowej, przyczem baczyc należy, aby w granicach jednego powiatu dwóm inżynierom czynności poręczane nie były. Miejsce zamieszkania inżyniera powiatowego oznaczy w każdym pojedynczym wypadku Wydział krajowy.

§. 9.

Inżynier powiatowy odnosi się we wszystkich sprawach administracyjnych i technicznych do Wydziału krajowego za pośrednictwem właściwego wydziału powiatowego.

W wypadkach zaś nadzwyczajnych, jako też zwłoki nie cierpiących, odnosi się bezpośrednio do Wydziału krajowego, o czem Wydział powiatowy równocześnie zawiadamia.

§. 10.

e. Nadzorcy drogowi.

Wydział krajowy przyjmować będzie na posady nadzorców drogowych, przy drogach krajowych przed innymi takie osoby, które się wykażą z fachowego technicznego wykształcenia.

§. 11.

Każdemu nadzorcę drogowemu porucza się pewna przestrzeń drogi krajowej, zaczęta od ogólnej długości drogi, od miejscowych stosunków, od konstrukcyi drogi i na niej znajdujących się przedmiotów, wreszcie od granic powiatu w którym mieć będzie i siedzibę.

§. 12.

Każdy nadzorca drogowy winien mieszkać, o ile możliwości w środku przydzielonej mu przestrzeni, i w pobliżu inspektora drogowego.

§. 13.

Nadzorca drogowy podlega bezpośrednio:

1. Wydziałowi powiatowemu,
2. inspektorowi drogowemu,
3. inżynierowi powiatowemu.

§. 14.

f. Drożnicy.

Drożnicy są to miesięcznie płatni robotnicy przy drogach krajowych, zatem wyłącznie ludzi zdolnych do pracy należy na drożników wybierać.

§. 15.

Wydział powiatowy przyjmuje drożników w wyznaczonej przez Wydział krajowy ilości, oraz oddala niezdatnych i nie wypełniających powinności lub przekraczających przepisy.

§. 16.

Drożnicy podlegają bezpośrednio nadzorcę drogowemu.

§. 17.

Wszelkie uboczne zatrudnienia mogące spowodować zaniedbanie służby, są drożnikom bez wyjątku zakazane.

§. 18.

Każdy drożnik przy drodze krajowej powinien być zaprzysiężony przed Wydziałem powiatowym.

§. 19.

Na przestrzeni jednomilowej ustanowionym będzie jeden drożnik.

Wyjątki od tej reguły zachodzić mogą: z powodu sztucznej i kosztowniejszej budowy, większego ruchu na drogach krajowych i wydarzającego się częściej usuwania się ziemi, powodzi, również i ze względu na mniej frekwentowaną przestrzeń.

Przepisy administracyi drogowej dla dróg publicznych, nie eraryalnych.

§. 1.

Ogólne postanowienia.

Gdy drogi krajowe z natury swojej służyć mają interesom całego kraju, tj. utrzymać połączenie znamienitych miejsc między sobą, lub z głównymi komunikacjami (kolejami, rzekami, szosami), z sąsiednimi krajami koronnymi lub z zagranicą w interesie nie samego tylko miejscowego obrotu, przeto z istniejącymi obecnie drogami krajowymi, które nie posiadają tych warunków, postąpi się według postanowień §. 23. ustawy drogowej z dnia 18. sierpnia 1866. (Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych z r. 1867. część VII.).

§. 2.

O szerokości każdej budować się mającej drogi krajowej, i o sposobie jej założenia stanowi Wydział krajowy.

§. 3.

W razie udzielonego wsparcia z funduszu krajowego dla drogi powiatowej lub gminnej, Wydział krajowy może zastrzedz sobie wpływ na sposób budowania tej drogi, lub szczególnego na niej przedmiotu, i zażądać przedłożenia rachunków z uskutecznionych robót.

§. 4.

Wydział krajowy pozwoli na ustanowienie myta na tych tylko drogach powiatowych lub gminnych, które służą do połączenia ważniejszych miejsc powiatu między sobą, lub z innymi ważnymi liniami komunikacyjnymi, jakoto: drogami eraryalnymi, krajowymi, kolejami żelaznymi itd., które istnieją w interesie ruchu handlowego, jednego lub więcej powiatów lub gmin, i które mieć będą wskazaną przez Wydział krajowy szerokość i wymagany przezeń sposób oszutrowania.

§. 5.

Wydział krajowy może udzielić zezwolenia, aby inżynierowie exponowani lub nadzorca drogowi w sprawach dróg krajowych, użyci byli przez Wydziały powiatowe do czynności dróg powiatowych lub gminnych.

Co do ryczałtowego wynagrodzenia wydatków podróży i dyet, mają się Wydziały powiatowe porozumieć z wezwanym inżynierem lub nadzorcą drogowym. Jeżeli ugoda o ryczałtowe wynagrodzenie zawartą nie została, inżynierowie lub nadzorczy mają prawo żądania tylko dyet i zwrotu kosztów podróży w moc ustawy dla służby krajowej im przyznanych.

§. 6.

Wydziały powiatowe są obowiązane, z końcem grudnia każdego roku Wydziałowi krajowemu donieść za pomocą tabelarycznego wykazu, które części dróg powiatowych i w jakiej długości są budowane, jakie uchwały powzięto względem przedsięwzięcia budowy nowych dróg powiatowych i gminnych, jakich wydatków wymaga utrzymanie istniejących dróg powiatowych i jaki był dochód z myta, dla tego, aby Wydział krajowy był w możności ułożenia pewnej i dokładnej mapy dróg, i zebrania wszystkich ważnych dat statystycznych, utrzymania dróg powiatowych dotyczących, które przy rozprawach reprezentacji kraju w sprawach komunikacji publicznych są potrzebne, i na uchwały tejsze wpływ mieć mogą.

§. 7.

Oddział budowniczy.

Oddział budowniczy objawia zdanie swoje przed ostatecznym załatwieniem każdej sprawy, wymagającej technicznych fachowych wiadomości.

§. 8.

Wydział krajowy może urzędników oddziału budowniczego wysłać na komisje w sprawach należących do zakresu umiejętności technicznej, urzędnicy ci składają relację z dopełnionych komisyj.

§. 9.

Wydziały powiatowe.

Wydział krajowy może poruczyć w drodze delegacji Wydziałowi powiatowemu, według myśli §. 27. 3. ustawy drogowej, przeprowadzenie czynności w celu wydzierżawienia myt drogowych, mostowych i przewozowych, tudzież przedsiębiorstw konserwacyjnych, dostawy materiałów i żwiru, niemniej nadzór czynności przedsiębiorców i dzierżawców i wykonywanie odbiorów (kołaudacje).

§. 10.

Roboty i dostawy bądź do budowy nowych, bądź do konserwacji istniejących dróg krajowych, należy zwyczajnie przeprowadzać w drodze przedsiębiorstw za pomocą licytacji lub ugód; zatem robót i dostaw pod własnym zarządem (regie), należy ile możliwości unikać. Roboty i dostawy powyższe, mogą tylko wtenczas pod własnym zarządem być wykonywane, jeżeliby umowy z przedsiębiorcami do skutku nie przyszły, lub jeżeli sam przedmiot robót nie da się poprzednio rozmierzyć lub obliczyć, wreszcie jeżeli roboty są pomniejszej natury, i koszt takowych ogólny w ciągu jednego roku i w jednym powiecie sumy 50 złr. w. a. nie przenosi.

§. 11.

Kto w publicznym, rządowym lub krajowym przedsiębiorstwie kontraktu nie dotrzymał, przypuszczonym do licytacji być nie może.

§. 12.

Wydział powiatowy zarządzi obwieszczenie wszystkich licytacji wcześniej i należycie tak w własnym, jak i w sąsiednich powiatach, zwłaszcza też w gminach wiejskich.

§. 13.

Licytacje należy przeprowadzić za pomocą pisemnych, w tajemnicy zachowanych ofert (deklaracji), i zastępujących takowe protokolarnych oświadczeń gmin.

§. 14.

Każda oferta musi być opieczetowaną i znaczoną zewnątrz nazwiskiem lub firmą przedsiębiorcy, i ma zawierać imię i nazwisko, mieszkanie i zatrudnienie oferenta, tudzież ofiarowaną albo żadaną sumę, liczbami i literami wyraźnie wpisaną, następnie przy ofercie dołączyć należy 10% wadyum, albo urzędowe stwierdzenie, że takowe na ten cel złożone zostało w Wydziale powiatowym, które to wadyum w razie zatwierdzenia oferty, jako kaucya zatrzymane będzie. Nakoniec zawierać powinna oferta oświadczenie, że licytujący poddaje się wszystkim tak ogólnym jak i szczegółowym warunkom licytacji.

§. 15.

Każda oferta na dostawę konserwacyjnego materiału do pokrycia dróg krajowych, albo na dostawę materiału kamiennego do budowy nowych lub do restauracji istniejących dróg, powinna także zawierać zobowiązanie się przedsiębiorcy, iż w razie wyłączenia poszczególnych przestrzeni drogi na rzecz gmin, których oferty co do tych przestrzeni przyjęte zostaną, przedsiębiorca wykona dostawę na resztę przestrzeni po cenach przez siebie ofiarowanych.

§. 16.

Przy wydzierżawieniu dostawy kamienia i żwiru będą miały gminy o ile możności pierwszeństwo przed innymi przedsiębiorcami.

§. 17.

Gminy wolne są od składania kaucyj, wszelako członkowie gminy odpowiadają niepodzielnie za niedotrzymanie zobowiązań. Członkowie gminy, którzy imieniem tejże udział w pertraktacjach biorą, mają się wykazać pełnomocnictwem, ustawami przepisaniem.

§. 18.

W oznaczonym dniu i godzinie otwiera komisya licytacyjna w obecności dwóch świadków i obecnych przedsiębiorców wszystkie oferty, i rezultat tychże zapisuje w licytacyjnym protokole.

§. 19.

Zatwierdzenie wyniku licytacji, zatwierdzenie kontraktu, tudzież asygnacya wypłat przedsiębiorcom, należy do Wydziału krajowego. Wydział krajowy przy zatwierdzeniu powodować się będzie tak względem na wysokość ofiarowanej ceny, jako i bezpieczeństwem jakie podaje osoba przedsiębiorcy.

§. 20.

Inżynierom i nadzorcom drogowym zabrania się najsurowiej wszelkiej spółki i umowy z przedsiębiorcami drogowymi. Przystępstwa podobnego rodzaju karane będą niezwłocznie wydaleniem ze służby.

§. 21.

Odbiór robót i dostaw uskutecznia komisya złożona z delegata Wydziału powiatowego, właściwego inspektora drogowego i inżyniera, albo nadzorca drogowego.

§. 22.

Na wypłatę należności za pomniejszych roboty przy drogach krajowych, Wydział krajowy asygnuje Wydziałowi powiatowemu zaliczkę w właściwej kasie podatkowej, a z otrzymanej zaliczki Wydział powiatowy winien będzie wyrachowywać się w sposób należyty.

§. 23.

Wydział powiatowy przedkłada Wydziałowi krajowemu :
a) z końcem grudnia każdego bieżącego roku:

1. Listę służbową w powiecie znajdujących się nadzorców drogowych. Listy służbowe sporządzone będą według wzoru, zawartego w ustanowie służby krajowej. Rubryki kwalifikacji wypełnione będą przez prezesa Rady powiatowej i dotyczącego inspektora drogowego.
2. Wykaz niższej służby drogowej w powiecie przy drogach krajowych.
3. Inwentarz sprzętów, rekwizytów, budynków i gruntów, należących do drogi krajowej.
 - b) Z końcem czerwca i grudnia każdego roku:
4. Wykaz ilości i stanu drzew wysadzonych przy drogach krajowych
5. Wykaz przeciętnych cen robocizny przy zgartywaniu śniegu z trzechletniego peryodu, celem wymierzania zaliczki na ten sam wydatek w następnej zimie.
6. Ceny robocizny i materiałów wraz z wyszczególnieniem, o ile takowe różnią się od siebie w pojedynczych miejscowościach, nad drogą krajową w powiecie położonych.
 - c) z końcem każdego kwartału:
7. Dziennik przychodu i rozchodu materiałów.
 - d) bezzwłocznie:
8. Relację w razie śmierci inżyniera lub dozorczy drogowego, przy równoczesnem uwiadomieniu kasy, z której płacę pobierał.

§. 24.

Wydział powiatowy wypełnia także następujące czynności:

1. Prowadzi dziennik dochodów i wydatków pieniężnych i przedkłada go Wydziałowi krajowemu w pierwszych trzech dniach każdego miesiąca, za miesiąc upłyniony.
2. Koramizuje dziennik przychodu materiałów, jakoteż inwentarz sprzętów, rekwizytów, budynków i gruntów, należących do drogi krajowej.

Dziennik ten, jakoteż inwentarz, prowadzą nadzorczy drogowi, i przedkładają takowe Wydziałowi powiatowemu kwartalnie za pośrednictwem inżyniera powiatowego, który je w porozumieniu z właściwym inspektorem drogowym stwierdza, i potrzebnymi uwagami zaopatruje.

§. 25.

Wydział powiatowy ma się starać, ażeby przy drogach krajowych i powiatowych rzędy drzew sadzonymi były.

§. 26.

Przepisy względem sadzenia drzew przy drogach krajowych i powiatowych, a mianowicie rozporządzenie c. k. Namiestnictwa z dnia 4. lipca 1856. l. 21056, są i nadal obowiązujące.

§. 27.

Służba drogowa będzie mieć w swojej pieczy drzewa te i chronić je od uszkodzeń, a gdyby takowe zaszczyły, przestępców odda dotyczącej władzy do ukarania.

§. 28.

Inspektorowie drogowi.

Inspektor drogowy nadzoruje czynności urzędników i służby drogowej, i podaje spostrzeżenia swoje do wiadomości Wydziału powiatowego.

§. 29.

Inspektor drogowy czuwa nad tem, ażeby droga krajowa w dobrym stanie się znajdowała i składa sprawozdanie swoje o stanie drogi z końcem każdego roku Wydziałowi powiatowemu, lub gdyby tego uznał potrzebę, bezpośrednio Wydziałowi krajowemu.

§. 50.

Żaden niestały wydatek bądź w pieniądzu, bądź w materiałach nie może być zrobiony bez zawiadomienia inspektora drogowego; dla tego mają być wszystkie raporta nadzorców drogowych, dotyczące powyższych wydatków przez inspektora sprawdzone, tak co do potrzeby, jak co do wysokości wydatku.

§. 51.

Inspektor drogowy powinien być obecnym przy każdym odbiorze robót i dostaw przez przedsiębiorców wykonanych, a przy podpisywaniu aktu odbiorczego może położyć uwagi, które za stosowne uzna.

§. 52.

Inspektor drogowy wykonywa polecenia Wydziału powiatowego, dotyczące się administracji dróg krajowych.

§. 53.

Jeżeliby inspektor drogowy nie wypełniał swoich obowiązków, przez kraj nań włożonych, Wydział krajowy zamianuje na jego miejsce innego inspektora drogowego.

§. 54.

Inżynierowie powiatowi.

Inżynier powiatowy jest obowiązany najmniej raz na miesiąc objechać powierzone mu w zarząd drogi krajowe, stan tychże dokładnie zbadać, raporta nadzorca drogowego sprawdzić i z objazdu zdać sprawę właściwemu Wydziałowi powiatowemu.

§. 55.

Inżynier powiatowy przedkłada Wydziałowi krajowemu:

1. Sumaryczny preliminarz wydatków na powierzone mu drogi krajowe najdalej do 15. listopada każdego roku na rok następujący.
2. Kosztorysy robót konserwacyjnych na rok bieżący, sporządzone na podstawie preliminarza zezwolonego.
3. Kwartalny wykaz stanu dostawy materiałów konserwacyjnych i prowadzonych robót konserwacyjnych.
4. W razie uszkodzenia dróg przez wypadki elementarne sporządza inżynier kosztorys naprawy, który Wydziałowi powiatowemu najdalej do 8 dni przedłożyć powinien.

§. 56.

Inżynier powiatowy prowadzi dziennik swoich czynności i dyspozycji wydanych i przedkłada go kwartalnie Wydziałowi krajowemu do przejrzenia.

§. 57.

Wszystkie sprawozdania, wykazy i dzienniki inżyniera powiatowego dla Wydziału krajowego przeznaczone, mają temuż być przedkładane, za pośrednictwem Wydziału powiatowego.

§. 58.

Nadzorczy drogowi.

Nadzorca drogowy jest obowiązany wszystkie sprzęty, naczynia i inne rekwizyta drogowe, należące do jego przestrzeni bezpłatnie u siebie przechowywać i jest za utratę każdej z powyżej wymienionych rzeczy odpowiedzialny.

§. 39.

Wszystkie raporta w sprawach dróg krajowych składa nadzorca drogowy Wydziałowi powiatowemu, zwyczajnie za pośrednictwem inżyniera powiatowego, w wypadkach tylko nagłych w nieobecności inżyniera, bezpośrednio Wydziałowi powiatowemu.

§. 40.

Każdy nadzorca drogowy będzie utrzymywał dla przydzielonej sobie przestrzeni księgi dochodów i wydatków tak pieniędzy jak i materiałów, jakoteż inwentarz rekwizytów.

§. 41.

Do wypłacania należności robotnikom otrzymuje nadzorca drogowy od Wydziału powiatowego zaliczki odpowiednie, z których miesięcznie ma składać rachunki dokumentami stwierdzone.

§. 42.

Wszystkie wykazy wydatków pieniężnych i materiałów muszą być właściwym inspektorem drogowym do stwierdzenia podane.

§. 43.

Nadzorca drogowy dozoruje przydzielonych sobie droźników, czuwa nad tem, aby swoją powinność wypełniali i dokłada starania, aby się obeznali z instrukcją służbową i przepisami policyi drogowej.

§. 44.

Nadzorca drogowy wymierza kary na droźników zaniedbujących swe powinności lub przekraczających przepisy.

Karami takimi mogą być:

1. Napomnienie,
2. odciagnienie płacy dwudniowej.

O nałożonej karze na droźnika złoży nadzorca drogowy sprawozdanie Wydziałowi powiatowemu, któremu w przypadku odwołania się, służy prawo ostatecznego w tej mierze orzeczenia.

§. 45.

Nadzorca drogowy jest obowiązany zwiedzić przynajmniej cztery razy na miesiąc całą mu przydzieloną przestrzeń.

§. 46.

Nadzorca drogowy dogląda przedsiębiorców w ich czynnościach i składa raport w tej mierze Wydziałowi powiatowemu za pośrednictwem inżyniera powiatowego.

§. 47.

Droźnicy.

Obowiązkiem droźnika jest uskutecznić wszystkie pomniejsze naprawy na całej powierzzonej mu przestrzeni drogi, obchodzić ją i doglądać ciągle, wyjąwszy wtedy, kiedy robota wymagać będzie jego stałej obecności w jednym punkcie drogi. W ogóle powinien droźnik zawsze znajdować się na swej przestrzeni.

§. 48.

Droźnicy wykraczający nieposłuszeństwem, albo pijaństwem lub innymi nałogami i tacy, którzy obowiązków swoich nie wypełniają, jeżeli kary §. 44. wymienione, okażą się bezskutecznymi, zostaną ze służby wydaleny.

§. 49.

Przy robotach na rachunek własnego zarządu wykonywanych, droźnicy nadzorują robotników.

§. 50.

Dalsze postanowienia o poszczególnych pracach, mianowicie technicznych, Wydział krajowy wyda w osobnych instrukcyach dla inżynierów, nadzorców drogowych i droźników.

Etat osób i płac oddziału budowniczego przy Wydziale krajowym, jakoteż służby na drogach krajowych.

§. 1.

I. Oddział budowniczy.

Etat oddziału budowniczego przy Wydziale krajowym składać się będzie z jednego nadinżyniera, dwóch inżynierów, dwóch pomocników i z rysowników w miarę potrzeby.

§ 2.

Płacę roczną pobierać będzie:

1 nadinżynier	3000 zlr.
1 inżynier	1800 «
z podwyższeniem po 10 latach służby do	2000 «
1 inżynier	1600 «
z podwyższeniem po 10 latach służby do	1800 «
2 pomocników po	600 «

§. 3.

Liczbę przybrać się mających rysowników za dziennem wynagrodzeniem oznaczy Wydział krajowy.

§. 4.

II. Służba dróg krajowych.

Służbę przy drogach krajowych wypełniać będzie:

6 inżynierów powiatowych, 20 nadzorców drogowych i 200 droźników.

§. 5.

Płace inżynierów powiatowych są następujące:

1 inżynier w Krakowie	1500 zlr.
2 inżynierów po	1100 «
5 « «	1000 «

Oprócz tego otrzymuje każdy inżynier powiatowy ryczałtowo na objazdy kwotę 350 «

§. 6.

Płace nadzorców drogowych są następujące:

10 nadzorców drogowych klasy I. po	500 zlr.
10 nadzorców drogowych klasy II po	400 «

Oprócz tego otrzymuje każdy nadzorca drogowy na konia kwotę ryczałtową 80 zlr. do 120 zlr. wal. austr. stosownie do miejscowości

§. 7.

III. Ogólne postanowienie

Każdy droźnik pobiera rocznie 120 zlr. wal. austr.

Nadinżynier i inżynierowie przy oddziale budowniczym Wydziału krajowego są urzędnikami stałymi, z wszystkimi, tymże według ustawy służby krajowej przysługującymi prawami, posady zaś pomocników, rysowników i sług dróg krajowych nie są stale i bez prawa do emerytury.

Przedmiotem niniejszego rozporządzenia jest wyznaczenie

Wydziału do spraw wydziału, którego zadaniem jest

Wydział ten jest wydziałem do spraw wydziału, którego

Wydział ten jest wydziałem do spraw wydziału, którego

1	Wydział do spraw wydziału
2	Wydział do spraw wydziału
3	Wydział do spraw wydziału
4	Wydział do spraw wydziału
5	Wydział do spraw wydziału
6	Wydział do spraw wydziału
7	Wydział do spraw wydziału
8	Wydział do spraw wydziału
9	Wydział do spraw wydziału
10	Wydział do spraw wydziału
11	Wydział do spraw wydziału
12	Wydział do spraw wydziału
13	Wydział do spraw wydziału
14	Wydział do spraw wydziału
15	Wydział do spraw wydziału
16	Wydział do spraw wydziału
17	Wydział do spraw wydziału
18	Wydział do spraw wydziału
19	Wydział do spraw wydziału
20	Wydział do spraw wydziału
21	Wydział do spraw wydziału
22	Wydział do spraw wydziału
23	Wydział do spraw wydziału
24	Wydział do spraw wydziału
25	Wydział do spraw wydziału
26	Wydział do spraw wydziału
27	Wydział do spraw wydziału
28	Wydział do spraw wydziału
29	Wydział do spraw wydziału
30	Wydział do spraw wydziału
31	Wydział do spraw wydziału
32	Wydział do spraw wydziału
33	Wydział do spraw wydziału
34	Wydział do spraw wydziału
35	Wydział do spraw wydziału
36	Wydział do spraw wydziału
37	Wydział do spraw wydziału
38	Wydział do spraw wydziału
39	Wydział do spraw wydziału
40	Wydział do spraw wydziału
41	Wydział do spraw wydziału
42	Wydział do spraw wydziału
43	Wydział do spraw wydziału
44	Wydział do spraw wydziału
45	Wydział do spraw wydziału
46	Wydział do spraw wydziału
47	Wydział do spraw wydziału
48	Wydział do spraw wydziału
49	Wydział do spraw wydziału
50	Wydział do spraw wydziału

Wydział do spraw wydziału

Wydział do spraw wydziału

Wydział do spraw wydziału

16